

Hví gav lögmaður Olafsson „sekkin“!

Oddagrein

MERKILIGA litið er komið fram um orsökina til, hví lögmaður tók Árna Olafsson úr Oljuráðleggingarnevndini. Almenna frageiðing lögmanns er tann, at hann prioriterar marknamálið so høgt, at leiðarin har skal hava hetta sum starv burturav.

TEY flestu fólk, sum Sosialurin hevur tosað við, harav mong hava havt tætt samstarv við Árna Olafsson, vilja ikki úttala seg alment, men tað gongur aftur sum ein reyður tráður, at avgerðin hjá lögmanni kom sum snarljós av himni. Eingin - neyvan heldur næstu medarbeiðarar lögmanns, vóru kunnaðir ella konsulteraðir um hetta, áðrenn lögmaður tók sína avgerð.

LAT tað verða sagt beinanvegin, at vit vírða rætt lögmanns at seta sínar embætismenn til tær uppgávur, sum lögmaður nú heldur teir eiga til eina og hvørja tíð. Men átti lögmaður ikki at ráðført seg við aðrar um, hvørjar møguleiga oljupolitiskar avleiðingar ein slík avgerð kundi fáa? Tá vit hugsa um, hvussu stórt innlit og vitan formaðurin í Oljuráðleggingarnevndini hevur í oljumál, er tað ringt at skilja, hví hann bráðliga skal verða tikið frá síni uppgávu, beint áðrenn hon er liðug. Tað verður ógjörlikt hjá øðrum uppá stutta tíð at byggja upp tær kontaktir og ta innlit, sum Árna Olafsson hevur fingið gjøgnum øll hesi árin. Skoðsmálið hann fær frá bæði starvsfeløgum og eisini øllum teimum, sum hann hevur havt tilknýti til, er sera positivt, ja at í honum eiga Føroyar ein góðan mann. Og hetta var netup eisini ein av orsökunum til, at hann stóð á odda fyri bæði Oljuráðleggingarnevnd og samráðingarnevnd.

NÚ finnur lögmaður bráðliga út av, at hann bara skal vera í samráðingarnevndini. Hví so er mugu vit bara gita um.

KANN ein orsøk vera hon, at lögmaður við hesum vil staðfesta sína hørðu linju mótvægis Bretlandi í markamálinum. Kann tað vera so, at lögmaður í veruleikanum eisini hevur ynskt at fáa Árna Olafsson frá sum samráðingarleiddara, men at hann ikki hevur fingið undirtøku fyri hesum í Tinganesi?

TAÐ er neyvan nakar ivi um, at lögmaður ætla sær ikki at geva so úttan víðari í samráðingunum við bretar. Hetta hevur hann gjørt fullkomiliga greitt fleiri ferðir her í blaðnum. Við at taka Árna Olafsson úr Oljuráðleggingarnevndini ætla lögmaður helst at vísa, at tað verða ikki boðin øki út til oljuleiting, um so er, at bretar ikki slaka meira. Lögmaður hugsar kanska soleiðis, at eftirtíðin skal ikki sleppa at siga, at lögmaður ofraði markið til fyrimunar fyrri at geva loyvi til oljuleiting. Hetta eru tankar, sum bert lögmaður og eftirtíðin kunnu lýsa rættleikan ella skeivleikan í.

LÖGMAÐUR hevur ferð eftir ferð biðið føroyingar og serliga tingmenn draga eina og somu linu í olju- og marknapolitikkinum. Og har hevur hann fingið fullan stuðul. Nú fer so sami lögmaður - helst úttan at ráðfæra seg við nakran - og koyrir formannin í tí so týðandi Oljuráðleggingarnevndini frá. Ein slík avgerð má skapa ristingar í øllum oljuumhvørvinum heima sum burturi. Og spurningurin er, um ikki sami lögmaður sum hevur biðið fólk standa saman, nú hevur sett ein kila í hjólið!

LAT tað vera púra greitt, at vit taka undir við teimum, sum vilja hava bretar at innsigga, at miðlinjan má vera útgangspunktið fyri eini marknasemju. Bretar hava við at skjóta upp miðlinjuna sum fiskimark skapt ein pressedens. Teir hava skapt sær sjálvum ein trupulleika, sum teir mugu vísa vilja til at löysa. Harvið er ikki sagt, at vit føroyingar bara skulu siga nei og aftur nei til allar skilagóðar samráðingarloysnir. Tí vit mugu ikki gloyma, at ein avgerð í Haag, kann eisini gerast enn verri enn ein samráðingarloysn. So her æður um at hava tunguna mitt í munnum. Men stóri spurningurin er eftir okkara tykki, hví lögmaður valdi at koyra formannin í Oljuráðleggingarnevndini frá. Kanska nýggja árið fer at geva okkum svar.

Sosialurin

»Færøsagen« nøkur sjónarmið

Høgni Hoydal og fleiri í Sjónvarpi Føroya hava gjørt nakrar sendingar um »Føroyamálið«, sum vit kanska kunnu nevna tað.

Fyrst eina tók til tykkum, sum hava prioriterað soleiðis og sum í verki hava gjørt sendingarnar.

Sjálvur gjørdist eg ikki sørt ávirkaður av serliga teirri seinastu sendingini tann 16. desember. Partar av hesi ávirkan hevur almenn-ahuga og vil eg tí festa nøkur sjónarmið/spurningar á blað.

1. Vilja vit yvirhøvur liva í einum samfelag, hvørs stjórnararbeiði, sum tann danska hevur gjørt?
2. Hvussu við teim málum, har dansk »ekspert-hjelp« hevur verið kjarnin í ráðgevingini?
3. Hvussu við okkara egnu, sum hava havt ein medvirkandi leiklut í Føroyamálinum?

Tað er við vilja, at eg geri hesar viðmerkingar áðrenn sjálv bankakanningin er almennakunngjørd, tí bankakanningin er gjørd av eini danskarar kanningarnevnd, hvørs limir - hóast rimiliga habilir - sjálvir kunnu fáa trupulleikar, um teir eru ov atfinningsamir mótvægis donsku stjórnini og Den Danske Bank.

Tað skal eisini verða lög- ið, um kanningarnevndin ikki leggur eina ábyrgd á føroysku umstíðingina við setningum sum t.d. »... vidste eller burde på baggrund af deres embede vide at ...«.

Slíkt kann orkymla teir spurningar, sum eg niðanfyri víðgeri og sum eru lýstir í ríkilig væl í SVF sendingunum.

Ad. 1. Vilja vit yvirhøvur liva í einum samfelag, hvørs stjórnararbeiði, sum tann danska hevur gjørt?

Spurningurin er menniskjaligur. Kunnu vit liva við, at okkara »demokrati« í ein slíkan mun verður misrøkt? Talan er jú ikki um valds-misnýtslu í gerandistýðninginum í einum demokratiskum samfelag. Talan er um valds-misnýtslu á sama stigi, sum vit kenna tað í samfeløgum, sum vit hava lítlan hug at samanbera okkum við.

Eg meti, at hesin spurningurin er ein spurningur til Drotningina, sum úttan iva hevur onkran máta at seta sín dóm á málið til frama fyri teirri felags uppgávu, sum tað er at halda okkum til sømiliga atferð.

Av teimum trimum spurningunum meti eg

hendan vera mest álvarsligan.

Ad. 2. Hvussu við teim málum, har dansk »ekspert-hjelp« hevur verið kjarnin í ráðgevingini?

Málini, talan er um, eru fyrst og fremst oljumálið og bygnaðurin í landsumsitingini. Harnæst er talan um Framtaksgrunnin og Figg-ingargrunnin frá 1992, sum enn eru mannaðir við donskum nevndarlimum. Leikluturin hjá hesum seinnu er tó so lítill nú, at ongin orsök er til at brúka tíð og kreftir uppá tað.

Okkum nýtist ikki at mála hin versta á vegg. Okkum nýtist heldur ikki at ákæra nakran.

Okkum nýtist heldur ikki at tengja oljumálið og málið um bygnaðin í landsumsitingini saman.

Men vit hava ábyrgd av okkara egna landi!

Soleiðis sum danska embætisverkið hevur roynt styrkina hjá føroyska embætisverkinum, so er tað ábyrgdarleyst ikki at siggja tann møguleikan, at Føroyabólkurin hevur sett Trojanskar hestar í onnur mál enn bankamálið.

Tað er ábyrgdarleyst ikki at siggja tann møguleikan, at Føroyabólkurin hevur sett ein Trojanskan hest til at skipa umstíðingina í Tinganesi soleiðis, at hon við garanti ikki virkar, meðan tær týðningarmiklu avgerðirnar verða tiknar í oljumálinum (t.e. tey næstu 3-5 árin).

Tað er ábyrgdarleyst ikki at siggja tann møguleikan, at Føroyabólkurin hevur sett ein Trojanskan hest í oljuráðleggingarnevndina til tess at tryggja lógargrundarlag fyri donsku áhugamálunum á oljuøkunum.

Spurningurin er, ikki, um tað er so ella ikki. Spurningurin er, um tað var rættast at taka alt oljumálið og alt bygnaðarmálið upp aftur við reint føroyskum kreftum? Sí eisini pkt. 3.

Ad. 3. Hvussu við okkara egnu, sum hava havt ein medvirkandi leiklut í Føroyamálinum?

Her hugsi eg sjálvsagt serliga um tey, sum høvdu og hava ábyrgdina av ráðgevingini til føroysku politikararnar.

Men eg hugsi eisini um tey, sum fyrri egnan vinning hava verið við í teim loysnum, sum danska embætis-

verkið hevur fyriskipað.

Tað hevur ikki verið siðvenja í Føroyum at úthýsa fólk, sum er komið sær uppí okkurt, sum tey helst ikki rættuliga sá fylgjarnar av. Hesa siðvenju havi eg lítlan hug til at broyta.

Hinvegin eri eg ikki serliga tryggur um so er at tey, sum veita okkara fólkavaldu ráð, ikki hava skil á sínum nervum undir truplum viðurskiftum.

Eg kenni meg heldur ikki serliga tryggan um so er at ein týðandi partur av teimum, sum taka avgerðir, eru sett við eini høvuðskvalifikatión í huga: at vera hentir idiotar.

Men hesin spurningurin er so eymur, so viðkvæmur og tibetur so óføroyskur, at sjálvst tað, at eg seti hann,

gevir helst mongum tronga í bróstið. Nú er spurningurin so settur!

Gleðilig jól!

Signar P. Heinesen

Havnar

Arbeidsskivinnufelag

Vit ynskja øllum limum okkara við húski, og viðskiftafólki annars, eini góð og hugnalig jól og eitt eydnuberandi nýttár. Við tøkk fyrri gott samstarv í skjótt farna ári.

Nevndin

Øllum pensionistum í landinum

verður ynskt eini gleðilig og hugnalig jól, og eitt av Harranum signa nýggjár.

Tøkk fyrri gott samstarvið í 1997.

Heilsan

Landsfelag Pensionistanna

Tað verður kunngjørt, at kæra kona mín, dóttir og systir okkara

EYDNA OLSEN

(f. Poulsen)
Tórshavn

andaðist á Landssjúkrahúsinum mikudagin 17. desember 1997, 44 ára gomul.

Farið verður úr landssjúkrahúskapellinum leygardagin 20. desember kl. 15.00.

Jardarferðin verður úr Havnar kirkju sunnudagin 21. desember kl. 14.00.

Vegna tey avvarðandi

Jákup